

- پرونده**
- زهرآچندری**

ترور فیزیکی حاج قاسم سلیمانی با ترور مجازی دوستاناران سردار دل‌ها همراه بود. ترم‌افزار اینستاگرام بعد از این ترور در حمایت از اقدام تروریستی دولت امریکا پست‌ها و حتی اکانت‌های کاربرانی که در واکنش به ترور حاج قاسم سلیمانی تصاویر سردار یا هشتگ حاج قاسم را منتشر می کردند، حذف کرد. این اقدام اما همچنان ادامه دارد. امسال هم دوباره کاربرانی که در سالگرد حاج قاسم تصاویر و هشتگ‌های مربوط به وی را منتشر می کردند، از سوی این آپ امریکایی – صهیونیستی در فضای مجازی ترور شدند و صفحاتشان بسته شد. این ترور سایبری خشم کاربران ایرانی اینستاگرام را برانگیخت و در اقدامی هماهنگ در واکنش به این نفرت پرآکنی اینترنتی کاربران اینستاگرام با کمترین امتیاز به این اپلیکیشن در گوگل پلی، انزجار خود را از این ترور سایبری اعلام کردند. با وجود این از آنجا که ما هنوز نتوانسته‌ایم در کشورمان به استقلال مجازی برسیم و سیاستگذارانی‌های نادردست در دولت‌های گذشته زیرساخت‌های کشور را در اختیار آپ‌های خارجی قرار داده‌بودن اینکه آنها را ملزم به رعایت قوانین ما کنند، این حرکت هماهنگ مردمی با واکنش گوگل پلی در حذف کامنت‌های کاربران ایرانی مواجه شده‌است. این مسئله نشان داد برای انتقام سخت باید حرکت‌های جدی‌تری را یا به‌گذاری و برنامه‌ریزی‌شده‌تر عمل کرد. روح‌الله مؤمن‌نسب، کارشناس فضای مجازی در گفت‌وگو با «جوان» ضمن مثبت ارزیابی کردن این حرکت جمعی، با بدها و نپاید‌های انتقام سخت را از اینستاگرام تشریح کرده‌است.

■ ■ ■

آقای مؤمن‌نسب همانطور که مستحضر هستید کاربران ایرانی در واکنش به حذف و ترور سایبری دوستاناران حاج قاسم از این ترم‌افزار یا دستنرهنی به اینستاگرام تلاش کردند انزجار خود را از این حرکت نشان دهند. حالا گوگل پلی با حذف کامنت این کاربران دنیا،لوری ترور سایبری اینستاگرام شده‌است. از نگاه شما برای متنبه کردن این ترم‌افزار باید چگونه اقدام کرد؟

تک ستاره دادن در اینستاگرام اگر چه حرکت جمعی خوبی بود، اما مسئله تعیین‌کننده‌ای محسوب نمی‌شود. با بررسی تالارِ نزاک امریکایی ببینم که همه شرکت‌های آی‌تی واسطه فصل رزستان با ریزش سهام مواجه‌شدند و اتفاقاً ریزش سهام فیس‌بوک کمتر از بقیه بوده‌است، اما در آسیا افزایش ارزش سهام داشته‌اند. از سوی دیگر کاهشی این ستاره‌نشان‌برای کاربران ایرانی با اکانت ایران نشان داده می‌شود و در دیگر کشورها این ریزش ستاره نشان نامی‌شود. بدین معنا که یک اتاق پژواک در دست‌شد تا صدای ایرانی‌ها را فقط خود ایرانی‌ها بشنوند و این صدا در هیچ کشور دیگری انعکاس داده نمی‌شود. علاوه بر این از دوروز پیش گوگل پلی هم کامنت‌های مخالف سیاست اینستاگرام‌ها و موکل آن‌ها را حذف می‌کند و طبیعی هم هست، چراکه هم گوگل و هم متا هر دو تابع امریکا و مدیرانشان صهیونیست و هر دو جزو پروسه برپسم (پروژه‌ای است که از آژانس امنیت ملی امریکا سرور تمام این ترم‌افزارها را یکجا جمع کرده و این رسماً اعلام شده‌است.) و از نظر مقرراتی و محتوایی تابع یک قانون هستند و نمی‌توانیم از یک ترم‌افزار امریکایی به یک ترم‌افزار دیگری شکایت بریم. چون اینها تابع یک مرکز هستند و از یک سیاست تبعیت می‌کنند. این کار از این جهت نتیجه ملموسی ندارد، اما به عنوان یک حرکتی که به صورت جمعی اتفاق افتاد می‌تواند شروع یک انتقام سخت باشد. این حرکت‌ها نشان دهنده این است که اگر بخواهاند می‌توانند موج ایجاد کنند.

کاربران ایرانی این انتقام سخت اینترنتی باید چه اقدامی را انجام دهند؟

اینستاگرام مثل قلمزاری است که ما با حضورمان و محتوایی که واردش می‌کنیم، سوخت آن را تأمین می‌کنیم. رسانه کاربرمحوری مثل اینستاگرام اگر مخاطب ایرانی نداشته‌باشد، اثری هم روی مخاطبان ایرانی نخواهد داشت، مثل بسیاری از ترم‌افزارهای بزرگ دنیا که در ایران کاربری ندارند و طبیعتاً اثرگذاری هم ندارند.

گویا ما در عضویت و استفاده از اینستاگرام در بین کشورهای دنیا رتبه‌دار هم هستیم. درست‌است؟

بله، از نظر میزان فعالیت و رسانه مصرف اینستاگرام در ایران، ما رتبه نخست را داریم. بدین معنی که ممکن است یک کاربر اروپایی اینستاگرام روزی نیم ساعت از این شبکه اجتماعی استفاده کند و یک کاربر ایرانی چیزی حدود ۵ ساعت؛ پس از این منظر یک کاربر ایرانی برای ترم‌افزار اینستاگرام به اندازه ۱۰ کاربر اروپایی ارزش دارد. پس اگر کاربران ایرانی محتوای کمتری در اینستاگرام بارگذاری کنند یا محتوای کمتری ببینند یا اساساً اینستاگرام را حذف کنند، صدمه اصلی آن زمان اتفاق می‌افتد و این قطار در ایران از کار می‌افتد. اگر اینستاگرام می‌تواند محتوای ما را حذف کند، بدین خاطر است که ما در آن محتوا بارگذاری می‌کنیم و به طور منطقی اگر محتوایی در آن نگذاریم، سوخت این قطار را تأمین نکرده‌ایم و این ترم‌افزار نمی‌تواند محتواهای ما را حذف کند.

از منظر حقوقی چطور؟ آیا ما می‌توانیم این اقدام اینستاگرام را در حذف پست‌ها و اکانت‌هایی که از حاج قاسم متن و

جامعه

سرویس اجتماعی ۸۸۹۸۴۰۰

جهاد مجازی خونخواهان حاج‌قاسم

گفت و گوی «جوان» با کارشناس فضای مجازی درباره حرکت مردمی جهاد علیه حذف تصاویر و متون شهید سلیمانی از اینستاگرام

تصویر منتشر می‌کنند، از منظر حقوقی پیگیری کنیم؟

در بحث حقوقی چون ایران زیرساخت‌های فعالیت و ریل اینستاگرام را در اختیار این شرکت قرار داده و از طریق اینترنت ایران در اختیار کاربران قرار می‌گیرد، در نتیجه باید از قوانین ما تبعیت کند. هر ترم‌افزاری از حریم و زیرساخت یک کشوری می‌خواهد استفاده کند، باید از قوانین آن کشور هم تبعیت کند و وقتی وارد جغرافیای کشور دیگر می‌شود، بر اساس تمام پروتکل‌های بین‌المللی دیگر قوانین خودشان حاکم نیست. در حال حاضر اینستاگرام از زیرساخت‌های ارتباطی و جغرافیای سایبری ما استفاده می‌کند و در نتیجه بر اساس قوانین بین‌المللی باید قوانین ما را رعایت کند و اگر وزارت ارتباطات به این ترم‌افزار پهنای باند ندهد، اینستاگرام در ایران دیده نمی‌شود، اما وقتی قوانین ما را رعایت نمی‌کنند، مثل آن‌ن که این ترم‌افزار تروریست‌هایی همچون ریگی و داعش و صفحات مستهجن و تمام مواردی را که در ایران حذف و ممنوع است، پشتیبانی می‌کند، اما عکس حاج قاسم، هر هشتگی که اشاره به این مسئله داشته باشد، صحبت‌های آقا و کلمه رهبر را حذف می‌کند، اینجا وزارت ارتباطات ما مثل کشورهای روسیه، چین، برخی کشورهای اروپایی ایتالیا، فرانسه، ترکیه و این کشورها باید ابتدا به این ترم‌افزار هشدار دهند و اگر باز هم زیبار رعایت قوانین ما نرفت باید با این ترم‌افزار برخورد شود. در حال حاضر روسیه جرایم بسیار سنگینی برای شرکت اینستاگرام وضع کرده‌است. در کشورهای اروپایی هم هر روز جرایم جدیدی برای این شبکه وضع می‌کنند. یکسری جرایم اقتصادی، کاهش پهنای باند، مسدودسازی موقت و مسدودسازی دائم است. مثلاً چین از مسدود کردن دائم استفاده می‌کند، روسیه جرمه می‌کند، ترکیه هم جرمه می‌کند و هم کاهش پهنای باند را اعمال می‌کند تا اینستاگرام مجبور به رعایت قوانین شود.

چند روز پیش مدیر کل حقوقی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات خطاب به مدیران متا و اینستاگرام نامه‌ای نوشت و با انتقاد از حرکت اینستاگرام در حذف اکانت و پست‌های سردار سلیمانی خواستار توضیح، بازبازی اکانت‌ها و پست‌های حذف‌شده و همچنین اطمینان از تکرار نشدن چنین اقداماتی در آینده شد. چنین اقداماتی چقدر از منظر حقوقی می‌تواند اهداف ذکر شده را تأمین کند؟

این نامه زدن و توثیق‌زدن و تهدید ایمیلی اگر کارساز بود از سال ۸۸ جواب می‌داد. در آن سال از آنجایی که توثیق و فیس‌بوک روی فتنه‌انگزار بودند، چند نامه رسمی جدی از سبوی قوه قضائیه ارسال و به وسیله اینترنتل به آنها ابلاغ شد، ولی هیچ توجهی نکردند، در حالی که از زبان فارسی و در جغرافیای ایران و با زیرساخت‌های ایران سرویس می‌دهند. بنابراین نامه‌نگاری تاکنون جواب نداده و از این به بعد هم جواب نمی‌دهد و هیچ برخوردی با آنها نشده‌است. ضمن اینکه در مورد مذاکره وزارت ارتباطات و قراردادی که وزیر ارتباطات سابق با تلگرام بست و در نهایت تلگرام به آن عمل نکرد، یک ابهام جدی هم مطرح شد. بدین معنی که وقتی بخش دولتی با یک شرکت خصوصی در امریکا مکاتبه کند، این از نظر قوانین رسمی کشور توافقات بین‌المللی به‌شمار آمده و باید در مجلس

■ **یادداشت**

اینستاگرام هم راستا با ترور بسم دولتی امریکا عمل می‌کند

آزادی نظر و بیان است که در شورای حقوق بشر مستقر است. یکی دیگر از این راه‌ها، اعتراض طرح شکایت نزد رئیس شورای حقوق بشر سازمان ملل است. راه سوم نیز پیگیری موضوع از طریق کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل است

تا بلکه بتوان مانع استمرار این رفتار دوگانه از سوی رسانه‌های غربی در موضوعات واحد شد. رجوع مخاطبان ایرانی به بستر ارائه این ترم‌افزارها و درج نمره پایین برای آنها نیز اقدام بجایی است که می‌تواند گردانندگان این اپلیکیشن‌ها را متوجه رویه نادردست‌شان کرده و آنها را از میزان ناراضیاتی‌های فراگیر و بین‌المللی به‌وجود آمده از این سانسور رسانه‌ای مطلع کند.

***عضو هیئت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران**

■ **یادداشت**

حق بدیهی مخاطبان است که از قهرمان بین‌المللی متن و تصویر به اشتراک بگذارند

■محمد بهادری جهرمی*
حذف تصاویر شهید سلیمانی از برخی شبکه‌های مجازی، چندان عجیب نیست، چراکه این اقدام هم به جهت اقتصادی و هم از حیث سیاسی، حساب شده و منطبق بر خواست کمپانی‌های حامی این رسانه‌ها است. این رسانه‌ها در بحث‌های اطلاع‌رسانی و خبرنگر منطبق بر رویکردی ذاتی کمپانی‌های گرداننده عمل می‌کنند. علاوه بر این اگر بخواهیم منطق بر منشور جهانی حقوق بشر، از جمله مواد مندرج در اعلامیه جهانی و میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی صوب ۱۹۶۶ به بحث کنیم، این یکی از حقوق بدیهی و اولی مخاطبان است که بتوانند راجع به قهرمان ملی و قهرمان بین‌المللی‌شان، مطلب و تصویر به اشتراک بگذارند. شهید سلیمانی، فراتر از مرزهای جغرافیایی و سنستی ملت، ما یک

***عضو هیئت علمی دانشکده حقوق دانشگاه تربیت مدرس**

■ **یادداشت**

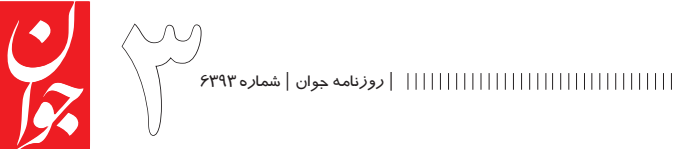
حذف مجازی سردار دل‌ها ادامه همان ترور بغداد است

■حسن نوروزی*
اینستاگرام افرادی که عکس سردار دل‌ها یا ابوالمهدی المهندس را منتشر کرده مسدود می‌کند که این اقدامی بر خلاف آزادی بیان است؛ در عین حالی که امریکایی‌ها خود را بزرگ‌ترین مدعی آن در جهان می‌دانند.

این مسدودسازی‌ها ادامه همان ترور سردار دل‌هاست که زنده‌بودن سردار را در دنیای مجازی هم بر نمی‌تابند. در حقیقت اینها با وجود اینکه صاحب پلتفرم یک شبکه بزرگ اجتماعی هستند، اما در برابر کاربرانی که ایمان و اعتقاد به مردان جبهه مقاومت دارند، همیشه بازنده هستند.

سختی که ما در قانون دفاع از کاربران داخلی هم داریم، همین نکته است که چرا مثلاً همین شبکه اینستاگرام دفتری در تهران ندارد که اگر هر زمانی خطایی کردند ما نتوانیم آنها را بازخواست کنیم.

اینستاگرام هر کجا صلاح باشد از کاربران خود

||| روزنامه جوان | شماره ۶۳۳۲

مسئولیت اجتماعی

حسین سروقامت

۴۸۹

حرفه‌ها پیوندی استوار با مسئولیت‌های اجتماعی دارند؛ بنابراین اگر بستگی هستند و ما باید مسئولانه رفتار کنید، شایسته است:

به عنوان کسی که مسئول توزیع و تحویل مرسوله‌های پستی است، امانتدار باشید.

«مدیریت زمان» بیاموزید. سریعاً نامه یا کالای پستی را به دست گیرنده برسانید. نشانی‌های ناخوانا را کنار نگذارید و با یک بار مراجعه، کار را تمام شده تلقی نکنید.

به مهارت «مسیریابی» -انتخاب مسیر درست و کوتاه- مسلط باشید.

درک درستی از «رابطه اجتماعی» داشته باشید تا به رفتارهای مردم واکنش مناسب نشان دهید. همچنین حس خوش تحویل مرسوله را با چهره خندان دوچندان کنید.

علاقه، دقت و تمرکز، سرعت عمل، مسئولیت‌پذیری، سلامت جسمانی، توانایی حضور در فضای باز، امکان استفاده از وسایل نقلیه و توانایی مشاهده جزئیات لازم‌مه کار شماست، از آنها غفلت نکنید.

... و سرانجام اگر دغدغه خدمت به مردم ندارید، سراغ حرفه دیگری بروید!

جوابیده

پاسخ «سایپا» به گزارش «جوان»:

احتکار هست

ولی تقصیر مانیست!

پس از انتشار گزارشی در تاریخ شب ۱۱دی ماه ۱۴۰۰ با عنوان «تقیه» اتهام احتکار به سایپا و ایران خودرو» شرکت خودروسازی سایپا پاسخی را به دفتر روزنامه ارسال داشته‌است.

متن پاسخ شرکت خودروسازی سایپا به گزارش «جوان» به این شرح است:
براساس گزارش تهیه‌شده از سوی واحدهای ذریبط در گروه خودروسازی سایپا، در طول سال جاری مهم‌ترین قطعه‌ای که موجب تولید محصولات با کسری قطعات و به صورت ناقص در این خودروسازی شده، قطعه ACU(سیستم کنترل آپریگ) است.

تولیدکنندگان داخلی آپریگ، این قطعه را اکثراً به صورت CBU به کشور وارد می‌کنند و همراه سایر قطعات آپریگ به صورت مجموعه به خودروسازان تحویل می‌دهند، لیکن به دلیل بحران جهانی کمبود چیپست‌ها و قطعات نیمه‌هادی به ویژه IC مورد استفاده در قطعه ACU، امکان تأمین و تحویل به‌موقع این قطعه، از سازندگان داخلی سلب شده و تنها خط مونتاژ موجود در کشور نیز به علت کمبود IC متوقف شده‌است. از انتهای سال گذشته با تداوم عدم تأمین ACU به میزان مورد نیاز توسط تأمین‌کنندگان داخلی و افزایش خودروهای ناقص کل کارخانه، تأمین قطعه مذکور در دستور کار گروه سایپا قرار گرفت و با تدبیرها و روش‌های مختلف بخشی از نیاز این شرکت تا این قطعه تأمین شد که در نهایت تسریع در تحویل خودروهای ناقص و عرضه بیشتر به بازار را به همراه داشت. این در حالی است که اگر تلاش‌های سایپا در زمینه تأمین ACU صورت نمی‌گرفت، بر اساس آمارها، در حال حاضر تعداد خودروهای ناقص این مجموعه از ۱۸۰ هزار دستگاه نیز فراتر می‌رفت.

در حال حاضر گروه خودروسازی سایپا مشغول برنامه‌ریزی جهت تأمین قطعه مذکور از منابع خارجی و تولیدکنندگان داخلی است و در صورتی که طرف‌های تأمین‌کننده در زمینه ایفای تعهدات خود به خوبی عمل کنند، گروه سایپا قادر خواهد بود میزان خودروهای کسری پارکینگ‌ها را به صورت قابل‌ملاحظه‌ای کاهش دهد.

ذکر این نکته ضروری است که مستندات کسری قطعه ACU مکاتبات گروه خودروسازی سایپا با تولیدکنندگان داخلی و بین‌المللی و برنامه‌این خودروسازان داخلی نشان تعداد خودروهای کف کارخانه، به‌طور کامل و مستدل در اختیار سازمان بازرسی کل کشور نیز قرار گرفته‌است.
ایلی‌احیای لازم به ذکر است که نامه سازمان بازرسی کل کشور مبین محکومیت یا صدور حکم علیه شرکت‌های خودروسازی نبوده و در آن از شرکت‌های مذکور خواسته شده دفایعات و مستندات خود را ارائه کنند.

■ ■ ■

جوان: پاسخ گروه خودروسازی سایپا به گزارش «جوان»، در واقع تأیید خبر سازمان بازرسی کل کشور است که مطلب ما مستند به آن بود؛ تقیه احتکار به سایپا به دلیل انبوه خودروهای پارکینگی، همان طور که در پاسخ بالا ذکر شده‌است، خود سایپا هم به این موضوع اذعان کرده که چند ده‌هزار خودروی موجود در پارکینگ‌ها تخصی خواهند شد، اگر تولیدکنندگان داخلی و منابع خارجی، قطعات مورد نیاز را به سایپا تحویل دهند، اصل احتکار خودرو در پارکینگ‌ها به تأیید خود سایپا هم رسیده‌است، اما علت این موضوع به سایر نهادهای و طرف‌های قراردادی نسبت داده شده‌است. نکته مهم در این خصوص اینکه برخی از شرکت‌های طرف قرارداد سایپا که وظیفه تأمین قطعات این خودروساز را بر عهده دارند در این استقلال حقوقی، به لحاظ عرفی و ساختاری احتمالاً زیرمجموعه خود سایپا هستند و این یعنی سایپا احتکار خودرو را به نهادهای زیرمجموعه خودش نسبت داده‌است اما از این مهم‌تر، نهاد بالادستی و نظارتی، یعنی سازمان بازرسی کل کشور، با ملاحظه تمام این موارد اقدامات سایپا را طبق قانون از مصادیق احتکار منجر به اختلال در رقابت تشخیص داده و به همین دلیل به مدیران این خودروساز تقیه اتهام احتکار کرده‌است. پاسخ سایپا به خبر سازمان بازرسی، همان تأیید تقیه‌اتهام احتکار است.

گزیده

نمره ۲۰ از کرونا گرفته شد

فوتی‌های ویروس سرکش کرونا با اقدامات مناسب در تأمین و تهیه واکسن در کنار اقبال عمومی شهروندان به واکسیناسیون به زیر ۲۰ نفر رسید.

آمار بیش از ۶۰۰ فوتی روزانه کرونا در تابستان امسال، حالا و طی ۲۴ ساعت منتهی به ظهر روز گذشته، به زیر ۲۰ نفر سقوط کرده‌است.
پایه جدیدترین نتایج آزمایش‌های کرونا یک هزار و ۱۷۸ نفر مبتلای جدید شناسایی شده‌است که با احتساب این تعداد مجموع مبتلایان به کرونا در کشور به ۶ میلیون و ۲۰۴ هزار و ۲۲۴ نفر رسیده‌است.
بنابر اعلام وزارت بهداشت، از تعداد بیماران بستری در کشور تاکنون ۶ میلیون و ۲۴۰ هزار و ۹۵۸ نفر بهبود یافته و از بیمارستان ترخیص شده‌اند.
در ۲۴ ساعت منتهی به جمعه، ۱۹ بیمار مبتلا به کرونا جان خود را از دست دادند که با احتساب این آمار از ابتدا تاکنون ۱۳۱ هزار و ۸۲۱ نفر در کشور بر اثر بیماری کرونا جان باخته‌اند.
سره به زیر شدن کرونا به‌رغم وجود سوبیه اومیکرون یک اتفاق خوشایند است که باید از آن حراسا کرد. تاکنون تصور می‌شد که اومیکرون ابتدای زایدومرگ و میرگ‌تری دارد، اما اخیراً سازمان بهداشت جهانی گزارشی منتشر کرده که این یافته‌های قبلی را زیر سؤال می‌برد. WHO تصریح کرده که «بنا بر سوبیه جدید ویروس کرونا موسوم به اومیکرون را ملایم توصیف کرد.» میزان رکوردهای جدید از ابتلا به این سوبه در جهان هم مؤید همین موضوع است که هنوز هم کرونا و گونه‌های جدیدش را نباید دست‌کم گرفت.